

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
Egy hóra . . . 60 K Félévre . . . 340 K
Negyedév. e. . . 170 K Egész évre . . . 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
Megjelenik hétfő kivételével minden nap
Felelős főszerkesztő: Dr Kowlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-43. SZÁM.

Napnyugat hőroszai

Pénteken délelőtt háromnegyed 10 órakor 38 nyugatmagyarországi felkelőt hoztak be a rendőrségre, akik az új folyamán érkeztek Szombathely felől. Ezek voltak azok, akik először megütköztek Karácsonfal. Naszály századost elfogták a csendőrök.

Petrisevich-Horváth Géza főhadnagyt szintén elfogták. Amikor a 38 nyugatmagyarországi felkelő beérkezett a rendőroktól körülvéve a főkapitányság Zvinyi-utcai udvarába, az udvar körül elhelyezett fogdákból a nyugatmagyarországi felkelők tüntető éljenzéssel fogadták őket s azután rágyújtottak különböző hazafias névtágra.

Megkezdtek a személyi adatok felvételét és az egyesek kihallgatását. A szentannai előadása szerint az első összeütközés Karácsonfal köz-

ség határában történt, ahol 30-an Petrisevich Horváth Géza főhadnagyt vezetésével mellett géppuskákkal és kézigranátokkal felfegyverezve megtámadták a rájuk várakozó körülbelül 1500 főnyi osztrák vadászokat. Ez a csatározás rövid ideig tartott, miután a magyar felkelők egy átkaroló mozdulattal körülfogták az el nem készült vadászokat és tüz alá vették őket. Az egyik szemtanú előadása szerint az osztrákok közül 23-an meghaltak és 47 sebesülés történt. A felkelők közül csupán 2 ember szenvedett könnyebb természetű sérülést. Ezután a magyar csendőrség és nemzeti hadsereg körülfogta és lefegyverezte a felkelőket, elvették a géppuskájukat és a kézigranátokat. Szombathelyre kísérték, ahonnan az új folyamán Budapestre szállították fel őket.

A hősi kaland vezetőit letartóztatták

A tegnapi nap folyamán a felkelés több résztvevőjét előzetes letartóztatásba helyezték. Egyelőre 7 embert tartóztattak le, akiket átszállítottak a királyi ügyészségre. A letartóztatott felkelők a következők: Mészáros Gyula egyetemi ma-

gántanár, Bónis Arkangyal, Osváth Zoltán, Baró Ferenc tartalékos főhadnagy, Justh Lajos magánhivatalnok, Bodor Lajos banktisztviselő, Budaházy Miklós volt századost a Margit-köruti hadosztálybírószék épületében helyezték el.

Kihallgatták Héjjas Ivánt

Pénteken délután 1 órakor megjelent a főkapitányság épületében Héjjas Iván volt tartalékos főhadnagy, akit Andrejka Károly főkapitányhelyettes kéretett magához. A kihallgatást Andrejka főkapitányhelyettes maga végezte. Héjjas Iván

vallomásából semmi sem szivárgott ki. A kihallgatás fél 2 órakor ért véget. A nyomozást folytatják abban az irányban, kik voltak tulajdonképpen szervezői a felkelésnek, hogy honnan indult ki magának a felkelésnek az eszméje.

Sigray gróf távol áll a mozgalomtól

Szombathelyről jelentik: A „Vasvármegye” munkatársa megkérdezte Sigray Antal grófot, mit szol ahhoz az osztrák híreszteléshez, hogy ő áll a nyugatmagyarországi mozgalom élén. A gróf ámulva hallotta a határmenti esete-paténak felkelőssé felfújti hírét és kereken kijelentette, hogy neki ilyen mozgalomhoz semmi köze sincs és hogy az ő ivánci kas-

télyában van ugyan egy sereg angol és magyar vendég, ezeknek azonban eszük agában sincsen felkelősdit játszani és a jámbor osztrák zsandárok éji nyugalmát háborgatni. Még jó, hogy ezek a külföldi vendégek ott vannak, ezek tehát tanúságot tehetnek róla, hogy Sigray gróf banda-vezérsége csak a megijedt osztrák fantázia rémlátása volt.

A szárnyra kapott hírek tulzottak

A nemzetgyűlés pénteki ülésén napirend előtt felszólalt gr Bánffy Miklós külügyminiszter és a következő kijelentést tette:

— *Tisztelt nemzetgyűlés!* Néhány nappal ezelőtt a kormánynak tudomására jutott, hogy a nyugati határok irányában gyanús mozgólódás észlelhető. Egyes helyekről jelentések jöttek, hogy jogtalan toborzás folyik némely helyen és hogy egyes csoportok a nyugati határ felé indultak különböző, nyilvánvalóan hamis ürügy alatt. A kormány megbizta a rendőrséget az ügy megvizsgálásával és felderítésével. A rendőrség kötelességének teljesen megfelelt.

— Ma már konstatalhatjuk, hogy ez az ügy, amely veszedelmesebb zavarokat idézhetett volna fel, befejezést nyert és azok, akik a magyar törvény ellenére jogtalan toborzással foglalkoztak, az illető hatóságoknak adták át.

— A hírek, amelyek erről a mozgólódásról az országban elterjedtek, nagyon tulzottak. Ezek a csoportok összesen igen sok számot képviseltek és még azok is biztonságban vannak már, akik csendőreink elől osztrák földre akartak menekülni. Ezek azután magyar földre visszatértek és jelenleg biztonságban vannak. A vizsgálat pár nap múlva be lesz fejezve.

— A kormány nevében kijelentem, vád emelhető, azok a bíróság elé fogják állíttatni.

A nemzet elkeseredett lelke szólalt meg

A nyugatmagyarországi eseményekre vonatkozólag a vizsgálatok befejezése után a magyar kormányhoz közelálló politikai körökben a következő vélemény alakult ki:

A legutóbbi felkelési kísérlet tulajdonképpen nem más mint a tavalyi felkelés paródiája. A tavalyi nyugatmagyarországi felkelés ugyanis az elszakításra ítélt részek lakosságának tiszta hazaszeretetéből megnyilatkozott szabadságharc volt, amelyhez az ország területéről is sokan csatlakoztak őszinte igaz buzgalomból. A felkelés élén akkor nacionalis érzéstől túlfűtött, de kide-

gen gondolkozni és elszántan cselekedni tudó számottevő komoly emberek állottak, akik a megfelelő politikai alapot is megtudták annak idején választani. A jelenlegi felkelési kísérlet az elszakítással hontalanná lett néhány elkeseredett ember értetető lelki állapotában nyerte rugóját, akikhez igen sok jóhiszemű önzetlen ember, azonban sok kalandor is csatlakozott. Nyomasztó gazdasági helyzetünk értetetővé teszi ezt a lelki állapotot. Hiszen minden talpalatnyi magyar föl visszacszerzésétől a gazdasági helyzet jobbrafordulást várják.

Prónay és Héjjas nem vettek részt

Hogy az egész kísérlet nem komoly agy szüleménye, annak legjobb bizonyítéka az, hogy a legtúzebb nacionalizmustól áthatott emberek, akik az ország visszacszerzésének semmiféle lehetőségétől sem riadnak vissza, de amellett komolyan értékelni tudják az eseményeket, mint pl. Prónay Pál és Héjjas Iván távolartották magukat ettől.

A felkelésnek azonban a külpolitikai helyzetben sem volt meg a legesekélyebb bázisa nem. Mint a kihallgatásokból kitűnik, a felkelők célja az volt, hogy az összeomló Ausztriában megakadályozzák majd a kommunisták uralomra jutását,

rendet csináljanak Bécsben, ennek fejében kérni fogják, hogy az új osztrák kormány mondjon le az elszakított részekről. A pillanatot azonban elhibázták, Ausztria nem omlott össze.

A felkelés pillanatának megválasztása mindenképpen hibás volt, sőt azzal a legnagyobb mértékben art-hattak volna. A nagykövetek tanácsa ugyanis éppen most tárgyalja a végleges magyar-osztrák határ kérdését, de nyomasztó gazdasági helyzetünk javulása is csak úgy várható, ha az ország közhangulata nyugodt s a külföld bizalma nem rendül meg, kalandos kísérletek következtében.

A kormány leszerelte a mozgalmat

Bécs, július 21. (MTI. Magánjelentés.)

A Reichspost munkatársa beszélgetést folytatott a bécsi magyar ügyvivővel, aki a magyar határon történt eseményekről a következő képen nyilatkozott:

— A kormánynak a napokban tudomására jutott, hogy a nyugatmagyarországi határon felfegyverzett csoportok verődtek össze, ezek nyilván valamilyen erőszakos vállalkozást forgattak a fejükben. A kormány nyomban megbizta a csendőrség egyik magasrangu tisztjét, hogy fegyverezze le az illetőket. Ugy lát-szik, hogy ezek egyrésze a lefegyverzést úgy akarta kikerülni, hogy átlépett az osztrák határon. Valószínű, hogy az ott örökös magyar csendőrök gyengék voltak az átlépés megakadályozására, a csoport ilyen formán tényleg osztrák erőkbe

ütközött, amelyek kénytelenek voltak a továbbjutást elhárítani.

— A magyar kormány most, hogy a lefegyverzést teljes erővel meggyorsítsa, katonai parancsnokokra, még pedig a szombathelyi dandárparancsnokságra ruházta ezt a feladatot. Rövidesen be fog bizonyulni, hogy a magyar kormány a leggyorsabbban járt el és minden intézkedést megtett a határ loyális megvédeése érdekében.

Bethlen István gróf miniszterelnök 2 óra tájban érkezett a nemzetgyűlésre és akkor felkeresték őt Sándor Pál, Vassonyi Vilmos, Szilágyi Lajos, Farkas István, Hegymegi Kiss Pál, Peidl Gyula és Szabó István ellenzéki képviselők és a nyugatmagyarországi események dolgában kérdést intéztek hozzá. A miniszterelnök megadta a képviselőknek a felvilágosítást, mire azok eltávoztak.

Nincs veszteségük az osztrákoknak

A budapesti osztrák követség a következő nyilatkozat közzétételére kért fel bennünket:

— Több lap — ugylátszik a Karácsonfalról visszaérkezett szabadsapatbeliek vallomása alapján — olyan híreket közölt, hogy az osztrák szövetségi csapatok a szabadsapatbe-

liek ellenük irányult támadásánál halottakban és sebesültekben veszteséget szenvedtek. Az osztrák követség hivatalos információk alapján közli, hogy ezek az adatok teljesen légből kapottak, mert osztrák részről sem halott, sem sebesült nem volt. (MTI)

Az első 8 órás ülés

Széles mederben folyik a vita

A nemzetgyűlés mai ülését *Gadl* Gaszton elnök 10 órakor nyitotta meg. Napirend előtt *Bánffy* Miklós gróf külügyminiszter emelkedik szólasra.

A nyugatmagyarországi mozgalomról nyilatkozott. Szavait nagy csendben, feszült figyelemmel hallgatták meg a képviselők. A nagy érdeklődéssel várt nyilatkozatot egész terjedelmében közöljük, lapunk más helyén, ahol részletesen beszámolunk a nagy port felvert ügy állásáról.

Ezután áttérnek az *indemnitási vita* folytatódásos tárgyalására. A mai első szónok az egységes párti *Forgách* Miklós:

Az indemnitási vita során néhány képviselő kétségbevonta ennek a Haznak a törvényességét. Kérdezem, hogy megbízó leveleiket a nemzet adta-e vagy sem? Ha igen, akkor nem az a fontos, hogy milyen ren-

delet alapján jött össze a törvényhozó testület, hanem az erkölcsi törvény a fontosabb.

A választási atrocitásokat teszi ezután szóvá és rámutat arra, hogy az ellenzék volt az, amely terrortal dolgozott a választások során. A tulsó oldal állandóan a szolgabírákat és jegyzőket teszi felelőssé, pedig éppen az ellenzékéket izgatása volt az oka annak, hogy jegyzők és szolgabírák eljárni nem tudtak és az ablakokat bevették.

A jogrendet védő csendőrszurony van olyan jogos, mint egy rossz kortesbeszéd, mely a jogrendet akarja felforgatni. Hiszen a legtöbb képviselőjelölt, amikor lement a kerületbe, az volt az első dolga, hogy kijelentette, miszerint a közigazgatási eljárás, az alispán és a szolgabírák el lesznek csapva. A jegyzők és a főtisztviselők már is el vannak csapva. Ezt a korteshangot még a nemzetgyűlésbe is behozták egyesek.

Gazdasági kérdésekkel foglalkozunk

Drózdly képviselő ur azt hiszi, hogy itt a képviselők konvencióért dolgoznak. Nem akar senkit védeni, de helyteleníti, hogy ismét hintáslégények kerüljenek a közigazgatás élére, mint 1919-ben. A képviselők nem egyeseknek, vagy egyes osztályoknak szolgálatában kell hogy álljanak, hanem ennek a szerencsétlen nemzetnek az érdekeit kell, hogy szolgálják.

Elsősorban gazdasági kérdésekkel kell foglalkozni. A drágaságot törvényekkel letörni nem lehet. Itt csak a többtermelés segíthet, vagy esetleg kiktűszöbölése annak a láncszemnek, amely a termelő és fogyasztó közé ékelődik. Mi termelők nem tehetünk róla, hogy felverik az olcsón eladott árkat?

Nem szabad megismétlődni annak, ami már egyszer megtörtént. A szociáldemokraták ne menjenek a faluba izgatni, a faluhoz semmi közük. Ha én átmennék az Önök táborába — mondja a szocialisták felé fordulva — bizonyosan tudom, hogy kidobnának. Önök se avatkozzanak bele a mi politikánkba, mert lakkcipős fiskálisok. elcsapott köműves segédek, vagy elcsapott tani-

Ellenzéki kritika

Utána *Grieger* Miklós emelkedik szólasra:

— A mostani ellenzéki képviselőknek joguk volna ennek a parlamentnek normális működését megakadályozni, de minthogy nem élünk normális időköt, elállunk attól a jogunktól, hogy az obstrukció harci fegyverét alkalmazzuk. Várjuk a kormánytól a gazdasági javaslatokat, ezeket nem kívánjuk megobstruálni, de a kormány se kívánja tőlünk, hogy a rossz javaslatokat átengedjük.

A kiszegapártiak nem mertek szembe helyezkedni a kormánnyal. Ugy gondolták, hogy ujonnan megválasztásukat sokkal jobban biztosítja a beigért közgazdasági támogatás, mint az elvek mellett való kitartás. Véleménye szerint most

Szociálista mandátumok polgári szavazatokkal

— Most pedig a szociáldemokratákkal óhajtók foglalkozni. Kijelentem, hogy a szociáldemokratáknak a törvényhozó testületben való megjelenése nem nagyon idegesít engem. Ki kell jelentenem ezen a helyen,

tők nem képviselhetik a falu vagy paraszt érdekeit.

A szociáldemokraták kulturát követelnek a városi munkásság számára, de elfelejtkeznek arról, hogy a falusi népek is épp olyan joga van a kulturához.

Foglalkozik a mozirendelettel. A kormány az általa adott moziengedélyeket vette el egyesektől. Azt az engedélyt, melyet ő adott, joga volt el is venni. Ismert képviselőket, akik mindezek ellenére napokat töltöttek egyes miniszteriumokban, hogy ezt megakadályozzák. A moziengedélyek elvételéről világáig kürtölték, hogy ez magántulajdonba ütköző eljárás, de ugyanakkor elmentek a falukra és nem állották hangoztatni, hogy a földbirtokot el kell venni, szét kell osztani. Ez már nem volt nekik magántulajdon, holott ezt mindenki maga szerezte.

Ezt csak azért mondja, mert fel akarja világosítani a tuloldalt, hogy *ugyanazzal a mértékkel mérjen a falu számára, mint a város számára*. A földbirtokreform mielőbbi végrehajtását kívánja. Minthogy a kormány iránt bizalommal viseltetik, az indemnitást elfogadja.

már kiszegapárt nincsen, csak ugynevezett egységes párt van.

Nagyatádi Szabó István: Miért fáj neked a kiszegada. Sohasem voltál kiszegada!

Grieger: Az egységes párt is mixtum-kompozitum. A nemzetgyűlés törvényességét kétségbe vonja. Szemére veti a kormánynak, hogy a választójogi törvényjavaslatot nem nyújtotta be idejekorán, úgy, hogy a nemzetgyűlés letárgyalhatta volna. Nem az ellenzék volt az oka annak, hogy a választójogi törvényjavaslatból nem lett törvény. Tiltakozik a választási visszaélések ellen. A falvakban a nyílt szavazással, a városokban pedig a titkos szavazás behozásával és így a szociáldemokraták behozásával vertek le bennünket.

hogy éppen a szociáldemokratáknak a törvényhozó testületben való megjelenésével kapcsolatban úgy látom, hogy ez talán jó volt, amennyiben egyes társadalmi rétegek még mindig nem okultak a kommunizmusból.

Ugy látom, hogy egy kis nefelejtés nem árt, ha mindjárt vörös szegfűformájában is jelentkezik.

De ugyanakkor azt is kell hangoztatnom, hogy 25 szociáldemokrata megjelenése épen elég.

Statisztikai kimutatást olvas fel Németországról és kimutatja, hogy ott hogyan emelkedett 71 óta a szociáldemokraták parlamenti képviselőinek száma. Nem szeretné, ha a szociáldemokrata képviselőknek a száma nálunk is épp úgy emelkednék, mint Németországban.

— Az igazat megvallva, a 25-ös számukat kissé soknak tartom és ez Bethlen István grófnak a műve, hogy mihelyettünk ők töltik meg a parla-

A szocialisták a kommunizmus szálláscsinálói

A békeszerződés revízióját nem a szocialista nemzetköziség lozza magával, ami a legyőzött németeknek nyomort és szenvedést, a franciáknak jólétet jelent. A nemzetközi összeköttetéseknek a szociáldemokraták részéről nem tulajdonítja azt a jelentőséget, mint a párt.

— Nekem a szociáldemokrácia nemzetköziségéről ugyan beszélhetnek, mert én ezen a helyen ünneplésen kijelentem, hogy semmiféle marxizmus nem tudta a népekből a nemzeti eszmét kiirtani.

— En merem állítani, hogy a szociáldemokrata párt vagy annak többsége voltak az elősegítői a kommunizmusnak és annak a forradalomnak, amely az összeomlást előidézte. 1918 ban nem elégedtek meg azokkal a reformokkal, amiket keresztül vihettek, nem elégedtek meg azzal, hogy uralomra jutottak, hanem még szükségesnek látták a polgári rend teljes összetörését és gazdasági szétzüllesztését.

Propper állandóan közbeszól, mire az elnök figyelmezteti, hogy ne zavarja a szónokot. Mikor *Propper* folytatja közbeszólásait, az elnök *rendretartásitja*.

Grieger Miklós: Igenis a kommunizmusnak a szociáldemokrata párt csinált szállást, sőt ők segítették őket nyeregbe.

Peldi: Mindenki bűnös volt. *Grieger* Miklós: Igen itt mindenki bűnös volt már csak annyiban, mert volt egy burzsoá osztály és volt egy proletáriátus.

Klári: Ferenc: Nemcsak ennyiben.

Grieger Miklós: De igen, még van itt más is. A régi kormányzati szellem és vezetőpolitikusok semmiféle szociális reformot nem akartak hozni. A szociáldemokrata pártnak a képviselői nem vehettek részt a törvényhozásban a polgári elemekkel együtt és így nem volt alkalmuk megismerni a politikai felelősséget,

A hitellenség alapján

Szavaimat most már főleg a szociáldemokratákhoz intézem. Ifjúkorom óta az a lobogó vágy égett bennem, hogy embertársaimnak a földön is jó sorsuk legyen és egy szebb világról álmodtam, amelyben az ingyenélést száműzik és a munkát megbecsülik. De a szociáldemokratákkal elvi ellentétben állok. Nem azért, mert a munkások jogait védik, hanem azért, mert a hitellenség alapján állnak, mert pedig szeszélyből és azért, mert erőszakosak és mert utópiákat kergetnek.

Köztük és közöttem egy mély és széles szakadék tátong, amelynek mélységét és szélességét legjobban azzal fejezem ki, hogy idézzem a szociáldemokraták egyik legnagyobbjának, *Bebelnek* kijelentését, aki azt mondotta:

ment szélső baloldalát. Pedig kellene tudnia *Bethlen* István grófnak, hogy a szociáldemokraták épp úgy nem legitimisták, mint ahogyan a kormányzó párt nagyrésze nem az. De figyelmeztetem a szociáldemokratákat is, hogy ne bízzák el magukat, hogy véletlen szép számmal jelenhettek meg a parlamentben, mert a rájuk adott szavazatok közül nagyon sok az alkalmi szociáldemokrata, akik csak azért is a szociáldemokratákra szavaztak elkeseredettségükben.

— Akárhány jó keresztény öreg magyar néni kezesével és olvasóval a kezében adta le szavazatát a szociáldemokratákra.

amellyel a nemzettel szemben tartoznak. Itt meg kell említenem, hogy én azt sem tartom helyesnek, ahogy egyes emberek, sőt hivatali közegek elbántak azokkal a munkásokkal, akik résztvettek a kommunizmusban.

— Például jó magam azokat a munkásokat, akik a kommun alatt exponáltak magukat, amikor letartóztatták és erről én tudomást szereztem, az volt az első dolgom, hogy elutaztam Székesfehérvárra és hazahoztam őket. Ezzel aztán paraszat hintettem a fejükre és biztos vagyok benne, hogy lehetne itt százszor kommunizmus, ezek többé sohasem lesznek kommunisták!

Rothstein Mór: Alkalmi kommunisták!

Grieger Miklós: A szociáldemokratákat erőszakkal nem lehet letörni.

A szociáldemokrácia nem ok, hanem egyszerű okozat és neveléséges dolognak tartom, hogy amikor a szociáldemokrácia ellen küzdünk, nem az okot akarjuk megszüntetni, hanem az áldozatot akarjuk eltüntetni. Lassalle, akit én langelkü nagy tudósnak tartok, alig néhány embert tudott beszédeivel fellekésíteni és itt Magyarországon például *Bokányi*, aki százakat és százakat tudott lángra lobbantani. Én itt nem *Bokányinak* a kiválóságát látom, hanem azt, hogy *Bokányi* itt már a kapitalizmus által kiszűpolyozott, tönkretett proletáriátust talált, amelyet könnyű volt felizgatni.

Ahogy megmondottam az előbb, hogy a szociáldemokraták voltak a szálláscsinálói a kommunistáknak, ugyanígy meg kell mondanom, hogy a szociáldemokratáknak pedig a gazdasági liberalizmus volt.

Halálos ellensége vagyok a kommunizmusnak. — Biztosabb védőgátat nem emelhetünk a kommunizmus ellen, mint a földbirtokreform végrehajtását. A nagybirtokosok azonban nem veszik komolyan a dolgot.

A kereszténység és a szociáldemokrácia annyi, mint tűz és víz.

Esztergályos: A vallás magánügy.

Haller István: Ismerjük már ezt a frázist.

Esztergályos János: Ez nem frázis, hanem pártprogramm.

Grieger Miklós: Amennyiben a zsarnokság és terror útjára lépnek és ha azt a programjukat kívánják megvalósítani, amelyről a deklarációnban nem emlékeztek meg, amelyről azonban tudjuk, hogy éles ellentétben áll a vallással és a hazafisággal, ha ennek az útjára lépnek, akkor minden energiámmal szembeállok ellenük. A kormány iránt bizalmatlan vagyok, az indemnitást nem fogadom el.

Elők az ülést 5 percre felfüggeszti.

A spekulánsok hiznak a nagy buzaáron

Valkó Lajos kereskedelmi miniszter: A tisztességtelen versenyről és a cipőipari munka szabályozásáról szóló törvényjavaslatot terjeszti be. Előzetes tárgyalás és jelentéstétel végett mindkét törvényjavaslatot áteszik a megfelelő bizottsághoz.

Pataczy Dénes felszólalásában a drágaság kérdését fejtegeti. Visszatartja azt a vádat, mintha a gazdák volnának a drágaság okozói. A gazdák igen szívesen adnak terményeiket békebeli áron, ha szükségleteiket ők is ezen az áron tudnák beszerezni.

Nem lehet a cikkek árát az egyik oldalon maximálni, a másikon pedig emelni. A drágaság oka egyrészt a felelőtlen lelketlen izgatás, amely a munkásokban olyan igényt támaszt, amelyeket kielégíteni egyáltalán nem lehet. Oka továbbá a nagymérvű spekuláció. A gazdák 1200 koronás áron adták el

a búzát, viszont most már 5700 koronára az ára. Ezekből a különbségekből lettek milliomosokká a spekulánsok és lettek koldusokká a tisztviselők és munkások.

A termelő munka megindításával kell a drágaságot enyhíteni. A kiviteli politikánk helytelen, mert amióta korlátozva lett kivitelünk, pénzünk vásárló ereje is alászállott.

A kizsákmányoló közvetítő kereskedelem, az ipari és mezőgazdasági munka csökkenése is hozzájárult a drágasághoz. Egyesegyedül azonban a falu népét okozni a drágasággért nem lehet.

Az egész vonalon meg kell kezdeni a többtermelést. Szövetkezeteket kell létesíteni, hogy a spekulációt és a közvetítést kizárjuk. Az adó terén is bizonyos egyszerűsítésre van szükség. Adórendszerünk legyen igazságos és progresszív. A létminimum legyen adómentes.

Csak árnyalatbeli különbség . . .

A kisbirtokosok a legbiztosabb támaszaik a hazának. Ezeket a lehetőséghez képest tehermentesíteni kell, ezeknek hiába ígért a kommunizmus eget, földet, mert nagyon jól tudták, ha földjüket meg nem munkálják, nem terem semmi. A falu népénél nem is talált kedvező talajra a kommunizmus. A drágaság letörésére a legjobb módszer az, ha a városi polgárság ép oly utезiven, becsületesen dolgozik, mint a falu népe.

A népjóléti minisztert arra kéri, hogy a tisztviselők bajait vegye figyelembe, és orvosolja. A haza özvegyei és árvái ne legyenek kénytelenek éhen halni, vagy megfagyni a jövő télen. A legnagyobb kedvezményeket azok kapják, akik a legjobban rászorulnak. Az adóterheket minden osztálynak igazságosan kell viselni. A felfüggesztett tisztviselők ellen a vizsgálatot sürgősen folytatassák le.

Felolvassa Jászai Samunak a szakszervezeti tanácsok elnökének a tanács országos gyűlése alkalmával mondott beszédét, amelyből kiténik, hogy a szakszervezetek voltak az igazi forradalmi szervezetek, hogy a szakszervezetek rendületlen hívei voltak a tanácsköztársaságnak. Amikor kitért a forradalom, a szakszervezetek kimondták, hogy csatlakoznak hozzá. A szakszervezetekből kerültek ki a tanácsköztársaság legjobb, leghívebb támaszai. Peidl szerint a munkásság volt az, amely megakadályozta a kommunizmus előretörését. Hogy kik állottak valójában szemben a kommunizmussal, kiderül a Népszava 1918. december 22-ik számából, amely azt mondja, hogy a kisbirtokosok, a kizsákmányoltak a kommunizmus legnyugodtabb ellenségei. Ugyanez a szám azt is mondja, hogy a munkások ne felejtsek el legnagyobb apostoluknak, Bébelnek ama szavait, hogy ők ellenségei minden polgári társadalomnak. Még egy bizonyítékkal kíván szolgálni, azzal, hogy Ágoston Péter, amikor a tárgyaló bíró előtt állt, a következőket mondotta:

"A szocializmus és kommunizmus között csak árnyalatbeli különbség van".

Ő azonban bátran kimondja a történetek után, hogy még árnyalatbeli különbség sincs. Foglalkozik Nagy Ernő kijelentésével, mintha az októberi forradalom a nemzet javát célozná. Kérde, hogy Tisza István meggyilkolása, vagy a rablógyilkosok szabadon bocsátása szolgálta-e a

nemzet javát. A kormány iránt bizalommal viseltetik és így az indemnitást elfogadják.

Pallavicini György őrgyóf szólal fel ezután. Terjesszen be a kormány minél előbb közgazdasági programot és annak ismertetése után azokat a javaslatokat, amelyek alkalmasak közgazdasági helyzetünk javítására, támogatni fogjuk. A forgalmi és örökös adó antiszociális, minthogy a legszegényebb néposztályt sújtja. Sürgösti a jövedelmi adó reformját.

Elnök az ülést 2 órakor 4 óráig felfüggeszti.

Szcitovszky Béla alelnök 4 órakor újból megnyitja az ülést.

Pallavicini György őrgyóf (folytatja beszédét): Tudomása szerint a pénzügyminiszter ismét hadinyereség-adót akar kivetni, holott arról ma nem lehet szó. Kritizálja a kormány agrárpolitikáját. Rámutat arra, hogy a bolsevizmus összeomlása óta egyedüli reform a földbirtokreform. Ezzel is elkéstek. Meg kell kezdeni a közmunkát és utak építését Szabályozni kell a belveizeinket. Mindezek az intézkedések a falu és az ország érdekében is állanak. A földbirtokreform végrehajtása során a kormánynak figyelemmel kell lenni azokra a cselédekre is, akik a földbirtokreform végrehajtásával elvesztik kenyerüket. Azt mondják, hogy a mezőgazdaság óriási jövedelmeket hoz, pedig a mezőgazdasági termények mindig a világparitáson alól kerülnek forgalomba, (!) viszont a gazdák szükségleteiket a világparitáson felüli áron kénytelenek beszerezni.

Felvilágosítást kér arról a különös összeköttetésről, ami a MTI. és a MOT. között van. A lapoknak a MOT-tól kell átvenni a rendőri tudósítást, mert a MOT-nak az állammal 10 évre szóló szerződése van arra, hogy egyedül ő adhatja ki a rendőrség híreit.

Rakovszky István: Lopás a közpénzekből.

Elnök: Rakovszky Istvánt rendreutasítja. (Nagy zaj.)

Az elnök figyelmezteti Szilágyit, hogy őt is kénytelen lesz rendreutasítani, ha nem hagy fel a közbekiáltásokkal. (Folytonos zaj.)

Pallavicini: Határozati javaslatot nyújt be, utasítsa a nemzetgyűlés a kormányt, hogy az újságpapír beszerzésére és elosztására vonatkozó összes adatokat, közzéadják a Futura erre vonatkozó elszámolásait nyújtsa be és a Ház asztalára tegye le.

Felhívja a belügyminiszter figyel-

mét arra, hogy a választások idején a debreceni Tiszántúli Hirlaptól megvonták a kolportázs jogát minden indokolás nélkül és még ma

sem adták vissza. Felkéri a belügyminisztert, orvosolja sérelmet és adja vissza az említett lapnak a kolportázs jogát.

Wolff Károly beszéde

Wolff Károly emelkedett ezután szólásra: A jelenlegi súlyos helyzetet a gazdasági okokon kívül abban a súlyos lelki krízisben is látja, amely nemcsak Magyarországot, hanem egész Európát, nemcsak a legyőzötteket, hanem a győzöket is sújtja. Nem szabad szem elől téveszteni, hogy ezt az elviselhetetlen gazdasági krízist elsősorban a trianoni szerződésnek köszönhetjük. Ez a közgazdasági krízis az egész nemzetet sújtja. Más okokban is látja a mai súlyos helyzetet. A világnézetek harca egymással, a materializmus és a hit, a hazafiság és a nemzetköziség. Tekintély és erkölcsi rend nélkül nincsen társadalom, nincsen állami élet. Nincsen elvesztett háború gazdasági krízis nélkül, de soha ilyen mélyeséges krízis nem volt, mint a mostani világháború után.

A választási rendelettel kapcsolatban kifogásolja a kerületi beosztást. Határozati javaslatot nyújt be, mely szerint utasítsa a nemzetgyűlés a kormányt arra, hogy a földművelésügyi miniszter az általa kiadott összes kiviteli engedélyeket terjessze a Ház elé, amelyben fel legyen tüntetve az, hogy kik kaptak kiviteli engedélyt, kik jártak közbe és kik használták fel tényleg ezeket a kiviteli engedélyeket.

Külföldi politikánkat is hibáztatja. E téren változtatást sürget. A királykérdéssel kapcsolatban felkéri a kormányt, terjesszen kimutatást a Ház elé azokról a pénzüsszegekről, amelyeket 1919 augusztusától 1922 április 1-ig a királyi család részére kiutalt. A kormány iránt bizalmatlansággal viseltetik és így az indemnitást nem fogadja el.

Radikális kura a drágaság ellen

Ezután beszél a drágaság kérdéséről. Szükségesnek tartja a valutaspékuláció korlátozását. Bécsből az összes valutaspékulánsok Budapestre jöttek, kívánatosnak tartja ezek kitoloncolását, minthogy az egész gazdasági életre ránehezednek. Megfontolandónak tartja az exportvaluta esetleges központosításának kérdését. Meg kell tiltani minden fényűzési cikk behozatalát. A pénzügy és a bankok terén csupán radikális eszközöktől vár ered-

ményt. A részvényesek minimális hozadékokban részesednek. A tisztviselők pedig igazán csekély fizetésért dolgoznak és így teljesen elégedetlenek. A bankokat ma egyes családok hitbizományképp élvezik és ránehezednek a közgazdasági életre. A bankok elfeledik a nemzeti gondolatot.

Lehetetlennek tartja, hogy amikor a nemzet élet-halál harcát vív, utját állják a nemzeti megújodásnak.

A szocializmus kritikája

Csodálkozik azon, hogy a szocialdemokraták újból világmegváltóknak tartják magukat. A szocialis kérdések megoldása a társadalom legégetőbb feladata, de nagyon kétkedik abban, hogy a szocialdemokraták képviselői ezt a feladatot megoldhatnák, mert ők nemcsak a munkáskérdést akarják megoldani hanem új világrendet, új gazdasági rendet is akarnak. Világrendet soha sem lehet terrorral felépíteni, hanem csakis az emberi erők felhasználásával lehet megteremteni.

Szocialdemokraták első alaptétele a magántulajdon megszüntetése. Már ez a tétel is beleütközik a legősibb emberi ösztönökbe. Hallotta azt a deklarációt, amelyet Peidl Gyula felolvasott. A rendszert a végcél szempontjából kell megbírálói, ha pedig ebből a szempontból nézzük ezen kérdést, a szocialdemokrácia

és a kommunizmus között csak módszerbeli különbség van. A végcél a kommunizmus, mar pedig ez nem valósítható meg. Tényeket lehet felhozni erre és itt van Oroszország Németország és Magyarország példája. Nem lehet vita tárgya, hogy az orosz bolsevizmus a kommunizmus megvalósításának már végállomása volt. Oroszországban nem vált be a szocializálás gondolata sem. Oroszországban ma nem lehet szó többtermelésről. A kommunizmus nem egyéb, mint a nincstelenek birtokbármelyezésének egyszerű eszköze. A kommunizmus csak fantazmagória. (Ugy van. Ugy van. Taps a kormányparton és a középén.) Én koncedálom a szocialdemokraták azon jogát, hogy a munkásság helyzetén segíteni óhajtanak, de engedjék meg kijelentésem, hogy Önökből tulzott mentalitás beszél.

A nemzetköziség természetellenes

Itt van a numerus clausus, az egyházi vagyonok kérdése. Ezek semmiféle vonatkozásban nincsenek a munkáskérdéssel. A numerus clausus eddig nagyon tévesen fogták fel.

A numerus clausus nem a zsidók ellen irányul, hanem a szellemi proletáriátus ellen, csak óvintézkedés, mert hiszen a numerus claususdal keresztényeket is távoltartanak az egyetemektől.

Kérdezem, hogy csak egy fajnak legyen privilégiuma a szellemi vezetésben?

Ha olyan kijelentéseket tesznek, hogy a nemzetköziség segíthet az országon, akkor ki kell jelentenem, hogy Németország, ahol a szocialdemokraták most tulsulyban vannak, a jóvátételek sulya alatt görnyed és kénytelen megfizetni a jóvátételt. Miért nem emelnek szót a francia

szocialdemokraták ez ellen az embertelen és igazságtalan követelés ellen? A nemzetköziség természetellenes, mert a természetes jelenség az, hogy ragaszkodunk ahhoz a rőghöz, amelyen születünk. A materialista világnézet csődbe jutott, ezzel államokat fenntartani nem lehet. (Éljenés és taps az egész Házban.)

A nemzetköziség csak azoknál talál visszhangra, akik lelükben évezredek óta idegen faj szolidaritásával élnek és a nemzetek kebelében ezek állanak a szocialdemokraták élén. Ha nézzük Németországot, amely 70 milliós népével oly nagy, ott azt látjuk, hogy a nemzeti trikolort a csőcselék röheje közepette lábbal tiporják és ekkor észrevesszük ebből a szocialdemokrácia csődjét. (Éljenés.)

A nemzeti gondolat szerzi vissza az integritást

A szociáldemokraták nem élvezhetnek monopoliumot a munkaskérdés tekintetében sem. A szociáldemokraták deklarációjának hangja a Jakóbé, de a keze Ezzaue. A kibontakozáshoz vezető egyedüli út a tiszta nemes demokrácia útja. — A kommunizmus nem volt egyéb, mint a nemzetiség teljes eltiprása, a terror, mert nem volt erkölcsi ereje, amelynek jogán érvény szülehetett volna. Csalatkozni aközok, akik azt mondják, hogy a nemzeti gondolatnak nincs ereje. A föld alatt izzik a parázs és Németország, valamint Oroszország fogják megmu-

tatni, hogy a nemzeti gondolat győzni fog. (Éljenzés és taps.) Benes azt mondta, hogyha ők csehek biztosítani akarják saját vívmányait, mindaddig nem lehetnek nyugodtak, amíg Magyarország a nemzeti gondolat sovíniszta elvén áll. Ezért mindent elkövet, hogy Magyarországon újból biztosítsa a nyugati demokrácia uralmat. Hogy Benes milyen demokráciát értett, azt gondolom. Olyan demokráciát, amely a felfordulással azonos, amely megveti a keresztény erkölcsöket.

Ezt kívánja Csehország Magyarországnak.

Nálunk van legteljesebb jogrend

Sokszor felvetik a jogrend kérdését is. Ez is egy új jelszó, amelyet ki akarnak használni a nemzeti megújodással szemben. Teljesen lehetetlen az, hogy a jogrend kapcsolatban van a külföldi köleséssel. Ha ez lenne a mérték, akkor Ausztria koronája 36-40 körül állna, mert Ausztria teljes mértékben biztosította a szocialisták jogrendjét. A külföldi kölesés nem jogrendet, hanem gyümölcsöző befektetési lehetőségeket keres. Külföldi kölesést mindaddig nem lehet kapunk, amíg az igazságtalan békén nem segít-

nek. *Nagyobb jogrend, mint Magyarországon, nincsen egész Európában.*

A jogrend nem öncél, hanem eszköz. A cél a nemzet mindenkori érdeke. Nem jogrend az, hogy azok a lapok, amelyek okai voltak az összeomlásnak, most újból a nemzet elé álljanak és a közvéleményt akarják diktálni. *Egyedül lehetséges alap most a meg nem alkuvó keresztény nemzeti gondolat.* Nincs jogosultsága a tétovázásnak. A nagy csődből a keresztény és nemzeti gondolat vezethet ki csupán.

A nemzeti polgári öntudat ébredés

Tudok és hallottam földalatti munkáról, de a polgárság ma nem az, ami 1918-ban volt, habár öntudata nem állott még teljesen helyre, de már bontakozik ez az öntudat és elszántság. Meggyőződése, hogy keresztény Magyarország intézménye elkövetkezik és a polgárság ezt meg is fogja oltalmazni.

Időig-örig megfoszthatnak bennünket területeinktől s hogyha elnyomottak vagyunk is, de hét millió magyar nemzeti önértetével játszani veszedelmes és ennek a nemzetnek egyedüli boldogulási útja az, ha ragaszkodik a nemzeti ideál megvalósításához. A magyar alkotmány él és ez biztosítja a királyságot. (Éljenzés és taps.) A Szent Korona, az apostoli királyság, a kereszténység és a nemzeti érzés a legszorosabb összefüggésben van egymással.

A múlt liberális kormányok bünei idézték elő azt, hogy a Szent korona fénye, mintha egy kissé elhomályosodott volna, de ezt a szabadkőművség tette lehetővé, amely a nemzeti gondolat ellen harcolt. A nemzet megújodása érdekében mindent el kell követni, hogy a 7 millió magyar által vallott világnézet uralkodó legyen és ez legyen az egyedüli irányadó tényező.

A kormány iránt bizalommal viseltetik, az indemnitást elfogadja. (Éljenzés és taps.)

Várnai Dániel (szociáldemokrata) azt mondja, hogy a szociáldemokrácia nagyon távol áll a bolseviz mustól. Polemizál Haller István beszédével és kijelenti, hogy Haller beszéde után is materialista és a marxizmus alapján áll. Szabó József beszédére azt mondja, hogy nem volt egyéb szellemtelen zagvaléknál.

Elnök ezért a kifejezéseért rendutasítja.

Várnai Dániel: A keresztényszocializmusról kijelenti, hogy ez testvére az antiszemitizmusnak, amely pedig az ostobák szocializmusa. (Nagy zaj. Felkiáltások: Rendre, rendre.) Visszautasítja azokat a vádakot, mintha a szociáldemokraták bombasztották volna szét a hadsereget, a felbomlásért a főparancsnoksa-

got teszi felelőssé. A háborút nem a munkásság vesztette el, mert a háború elvesztésével csak azokat lehet vádolni, akik nem akarták, vagy nem tudták azt idejekorán befejezni.

Az indemnitást nem fogadja el.

Elnök bemutatja Baranya vármegye feliratát, amelyben a második nemzetgyűlést megalakulása alkalmából üdvözlés felkéri összes tagjait, hogy pártszempontokat félretéve, működjenek közre a nemzet érdekében.

Az elnöki napirend szerint a Ház legközelebbi ülését hétfőn délelőtt 11 órakor tartja, amelynek tárgya az indemnitási vita folytatása.

Ülés vége 8 órakor este.

A Futura

Mint ismeretes, Sándor Pál a Futura gabonabevásárlása ügyében a holnapi ülésre interpellációt jegyzett be Valkó Lajos kereskedelmi miniszterhez. A kereskedelemügyi miniszter ma délelőtt parlamenti szobájában magához kérte Sándor Pált és közel háromnegyed óra hosszút tanácskozott vele. A tanácskozás után Sándor Pál kijelentette, hogy a tárgyalás a kereskedelemügyi miniszterrel a Futura bevásárlására vonatkozott, de bővebb nyilatkozatot most nem tehet a tárgyalás anyagáról. Egyelőre még azt sem tudja, hogy interpellációját holnap elmondja-e vagy sem.

A földadó-javaslat

Elterjedt annak a híre, hogy az egységes pártba a földadó javaslat miatt ellentétek merültek fel. Ezek a híresztelések, mint a párt egyik vezető tagja mondta nekünk, *valótlanok*. A párt körében a javaslattal szemben bizonyos óhajok merültek fel, bizonyos rendelkezések módosítását is kívánják, de hogy emiatt bármiféle ellentétek volnának a pártban, nem igaz.

Kállay pénzügyminiszter különben az egységes párt legutóbbi értekezletén kijelentette, hogy hajlandó a felmerült kívánságokat teljesíteni, amennyiben azok nem érintik a javaslat lényegét.

A villamos vasutak sztrájkmozgalmá

A Debreceni Helyi Vasut alkalmazottai csütörtökön este gyűlést tartottak, hogy a sztrájk dolgában határozzanak. A gyűlésen megjelent Ridegh János, a villamos és helyierdeku vasutak országos szövetségének elnöke és dr. Szabó Pál kerületi párttitkár.

Az alkalmazottak nyomorúságos fizetésükből nem tudnak megélni s memorandumban kértek az igazgatóságtól 100 százalékos béremelést. Az igazgatóság azonban elzárkózott kérésük teljesítése elől. Bérmozgalmuk ügye így az illetékes fórumhoz került, ahol jogosnak ismerték el kérésüket s a főfelügyelőség tárgyalásokba is bocsátkozott az igazgatósággal.

A tárgyalások azonban nem vezettek kézzelfogható eredményre s emiatt az alkalmazottak csütörtöki gyűlésükön elhatározták, hogy ha szombat reggel fél hat óráig az igazgatóság nem teljesíti kérésüket, sztrájkba lépnek.

A gyűlés alatt felszóltak Ridegh János szövetségi elnök, Horváth Lajos és Szabó Pál dr. Mindhármán rámutattak a sztrájk veszedelmére s kijelentették, hogy az alkalmazottakkal egyetértően elítélik és megvetik a sztrájkmozgalmat, mert a munkásság dolgozni akar és nem henyélni, de miután a békés el-

intézés útján minden igyekezetük kárba veszett s mert most káppott fizetésükből a napi élelmet nem tudják beszerezni, kénytelenek lesznek beszüntetni a munkát, de az igazgatóságra hárítanak át minden felelősséget.

Tegnap reggel küldöttségileg keresték fel a helyivasut igazgatóságát s újból előadták a munkások kérelmét s közölték a gyűlés határozatát is.

Májerszky Béla igazgató válaszában kijelentette, hogy a társaság hajlandó folyósítani a legutóbb káppott 1250 koronás béremelést. Az alkalmazottak kérését tárgyalás alá vették már, sőt egy újabb bérjavítási tervet még ma felterjeszt az igazgatósághoz s rövid időn belül fog abban az igazgatóság határozni.

A küldöttség a választ nem tartotta kielégítőnek s a rendőrségen bejelentette dr. Komlóssy Pál rendőrtanácsosnak, hogy *szombaton megkezdik a sztrájkot*. A rendőrtanácsos figyelmeztette a küldöttséget arra a körülményre, hogy sztrájk esetén nem mint közüzemi alkalmazottak fognak tekinteni.

Lapzártakor még nem tudjuk, hogy dől el a sztrájk kérdése, késő estig az igazgatóság részéről semmiféle közeledés nem történt, a munkások és alkalmazottak pedig már kimondták az utolsó szót.

Asztalos bérmozgalm

Megirtuk, hogy az asztalosmunkások június 21-én megállapodtak a munkaadókkal a bérjavítás dolgában s szerződésileg kötelezték magukat, hogy augusztus hó 23 ig újabb bérjavítást nem kérnek. Ennek ellenére a nyomasztó drágaság miatt újabb bérjavítási mozgalmat kezdeményeztek.

Az első békéltető tárgyalás tegnap délelőtt folyt le az előjáróság iparügysztyánál dr. Olasz Vilmos városi rendőrkapitány előtt. Az asztalosiparosok nevében *Woth György, Bessenyei Gyula* stb. jelentek meg, míg a munkások hattu küldöttséggel képviseltették magukat.

A munkások elismerték, hogy őket köti a legutóbb megkötött szerződés, de a méltányosság alapján kérték mégis a fizetésük megjavítását és pedig eddigi órabéruiknek, ami átlagosan 37-41 korona, még 12 koronával való felemelését. A munkaadók kijelentették, hogy nem zárkoznak el a javítás elől, de csupán 6 koronával hajlandók felemelni az eddigi órabért.

Mivel a munkások kötött marsrutával voltak elbocsátva s nem voltak feljogosítva az engedményekre, ma délelőtt 11 órakor újabb tárgyalás lesz s akkor valószínűleg sikerül a megegyezés.

Megszűnt a borbélystrájk

Mint ismeretes, a debreceni fodrászsegédek fizetésjavítási mozgalmat kezdeményeztek s kérték fizetésükhöz heti 1000, 1200, 1400 koronára való felemelését, amihez hozzájárul még a borralaló is. A munkaadók azonban csupán 600, 800, ezer korona hetifizetést voltak hajlandók megadni a borralaló kivül. A fodrászsegédek erre csüförtökön reggel valamennyien sztrájkba állottak.

Tegnap délelőtt tartották meg az előjáróság iparügysztyála előtt a második békéltető tárgyalást, amely hosszas vita után *eredményre ve-*

lett. A segédek engedtek tulzott követeléseikből s elfogadták a következő fizetésjavítást. Hetenkint kapnak 800, 1000, 1200 bért és a borralalót, azonkivül valahányszor az árvizsgáló bizottság engedélyezi a fodrászarak felemelését, az emelés 50%-ában a segédek részesülnek.

A fodrászsegédek ma reggel újra megkezdik a munkát. A munkaadók még a békéltető tárgyalást megelőző este szakosztályi ülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy amennyiben a munkások szombat reggel nem kezdik meg a munkát, kiadják munkakönyvüket, vagyis felmondotaknak tekintik őket. Erre azonban a sztrájk megszűnte miatt természetesen nem került sor s a sztrájk következtében senki sem nyert elbocsátást.

Olasz belháboru

Zürich, július 21. Milánóból jelentik: Az olasz miniszterelnöki válság a fascisták és szociáldemokraták között a harcot annyira kiélesítette, hogy Északolaszországban polgárháború kitörésétől tartanak. Novarrában a szocialisták egy fascistát megöltek, mire a fascisták a szocialista Munkás-Orthon felgyújtották. A genovai összeütközés miatt a munkásság tiltakozó sztrájkot rendezett. Milánóban is általános a sztrájk. A fascisták erre valamennyi emberüket mozgósították. A milánói prefektus szigorú intézkedéseket tett a rend fenntartására.

Róma, július 21. A munkásszövetség elhatározta, hogy egész Olaszország területére általános sztrájkot hirdet.

Leesett a padlásról. özv. Rosenfeld Mórné Hatvan-utca 69. sz. alatti lakos tegnap délután felment a padlásra, hogy tengerit hozzon le. Amint a merdek padlépcsőn felment, megcsuszott s hátraesett. Súlyos zúzódásokat szenvedett. A mentők beszállították az egyetemi klinika telepre, ahol ápolás alá vették.

HIREK

A miniszterelnök köszönete Debrecennek a bizalomnyilvánításért. Debrecen városa a kormány újjalakítása alkalmából bizalmát nyilvánította gróf Bethlen István miniszterelnöknek és a kormánynak. Most érkezett a miniszterelnök leírata, melyben köszönetét fejezi ki Debrecen városának a megnyilvánult bizalomért. A leirat szövege a következő:

Debrecen sz. kir. város polgármesterének.

Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának folyó évi július hó 8 án kelt 397/13088—13960. fj. 1922. bkgy. számú felterjesztését, melyben engem és a vezetésem alatt álló ujonnan alakított kormányt bizalommal üdvözölni s Hazánk helyreállításának nehéz munkájában a város közönségének odaadó hazafias támogatásáról biztosítani szíves volt, halás szívvel köszönöm.

Kérem az előttünk álló nehéz idők nagy feladatainak megoldása érdekében a jövőre nézve is szíves támogatásukat.

Budapest, 1922 július hó 14.

Hazafias üdvözléssel
Bethlen s. k.

A debreceni ügyvédi kamara köréből. A debreceni ügyvédi kamara közli, hogy *Tóth Aurél* ny. kir. táblai bírót Debrecen, dr. *Bubla István* ügyvédet Szolnok, dr. *Bartha József* ügyvédet Berettyóújfalun, dr. *Sarkadi István* ügyvédet Nyíregyháza székhellyel az ügyvédek névjegyzékébe felvette. dr. *Vigh Gyula* szolnoki ügyvéd elhalálása folytán az ügyvédek névsorából törölve s irodája részére gondnokul ifj. dr. *Vigh Gyula* szolnoki ügyvédet rendelte ki.

Előleptetések a pénzügyigazgatóságnál. A hivatalos lap legközelebbi száma közli, hogy a kormányzó ur előléptetése a pénzügyminiszter előterjesztésére *Miros Vilmos* debreceni pénzügyi iroda igazgatójának a pénzügyi irodai főigazgatói címet és jellegét, *Mikó Lajos* debreceni pénzügyi iroda főtisztnek a pénzügyi irodaigazgatói jellegét. *Szaniszló Pál* debreceni állampénztári tanácsosnak a főtanácsosi címet. *Jankovich Béla* debreceni állampénztári főtisztnek az állampénztári igazgatói címet adományozta. *Lánczy Gyula* debreceni pénzügyigazgatót az V-ik fizetési osztályba. *Szarika Tivadár*, *Baranyahegyi Lajos* debreceni pénzügyi tanácsosokat a VI-ik fizetési osztályba főtanácsosoknak nevezte ki.

Kultuszminiszteri köszönet adományokért. A vallás- és közoktatásügyi miniszter elismerését és köszönetét nyilvánította a *Berényi Dezső* nek 5 ezer, *Kövessy Boldizsárnak* és *Tomka Henriknek* 1000 koronás, a debreceni állami Fazekas Mihály főreáliskola Ifjúsági Segítő Egyesülete javára nyújtott adományaiért, amelyekkel a magyar nemzeti művelődést előmozdították.

A debreceni gazdasági egyesület igazgató választmánya folyó hó 23-án vasárnap délelőtt fél 11 órakor a polgári és gazdakör helyiségében ülést tart.

A kereskedelmi alkalmazottak fizetésrendezése. Latogott választmányi ülést tartott kedden este a Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete, mely örömmel állapította meg, hogy a főnökegyesületek elfogadták azon javaslatot, hogy a segédek fizetése 5000—7000—9000 és 12,000 K-as minimális fokozatokban, illetve kezdő 5000 K minimális összegben állapítsák meg. Örömmel vette tudomásul azon jelentéseket, hogy a legtöbb főnök már rendezte a fizetéseket, egyben felhívja a többit is megélhetés ezen minimumának a megadására, nehogy az elmaradás miatt jogos elégedetlenség támadjon az alkalmazottak között. Felkéri az egyesület a főnököket a *tanulók* fizetésének rendezésére is, az alkalmazottakat pedig arra, hogy fizetésrendezésük esetleges elmaradását a további lépések megtétele céljából irásban jelentsék be Szántó Gusztáv alelnöknel, (Halmágyi Sámuel cég.)

A MÁV tarifaemelésé ügyében folytatják az előkészületeket. Illetékes forrásból nyert értesülésünk szerint a MÁV elnöksége most folytat számításokat annak megállapítása céljából, hogy milyen legyen az új tarifa. A számítások még nem készültek el és így pontos részleteket nem tudni. Az új tarifa megállapításának joga a kereskedelemügyi miniszter hatáskörébe tartozik. A számításokat a MÁV. elnöksége a kereskedelemügyi miniszter elé viszi és majd a minisztertanács fog dönteni az emelés ügyében.

Nő férfiruhában. A budapesti főkapitányságra előállították *Heinrich Jolán* 24 éves foglalkozás nélküli nőt, akit egy detektív már régebben figyel, mert állandóan férfiruhába öltözködik. Amikor előállították, az egyik detektívet 200 koronával megakartá vesztegetni, hogy bocsássa szabadon. A leányt, aki nem akarta magyarzatát adni, hogy miért jár férfiruhában, egyelőre őrizetbe vették s kutatják, nem követett el büntetendő cselekményeket.

Megvették a lopott méheszt. A Károlyi forradalom alatt történt, hogy garáza katonák kifosztották a 3. honvédegyalogezred méhesztét s onnan körülbelül 20—25 ezer korona értékű holmit elloptak. A lopott holmit eladák *Járai Bélanak* és *Járai Gyulanénak*, akik ezért a katonának 60 liter bort egy hordót adtak. Később a lopott holmi egy részét tovább adták *Kocsár Jánosnak* 1000 koronáért. *Járai Bélát* és *Járai Gyulát* tegnap vonták felelősségre a kir. törvényszék *Uffalussy József* elnöklete alatt működő büntetőtanácsa s *Járai Bélát* orgazdaság büntetettéért 6 hónapi börtönre, *Járai Gyulanét* orgazdaság vétségért 2 hónapi fogházra ítélte. *Kerekes Zoltán* kir. ügyész megnyugodott az ítéletben, ellenben dr. *Ador Dániel* ügyvéd védő felebbezést jelentett be.

Menekültek figyelmebe. Menekült kovács, fűtő, lakatos, szerelőket és napszámos munkásokat (összesen 10 embert) tudna alkalmazni a m. kir. Bányászati Kutató Kirendeltség a Nagyhortobágyra. Jelentkezni lehet naponta 8—2 óráig *Simonyi-ut 18. a* szám alatt. Lehetőleg nőtlen emberek jelentkezzenek. — Menekültügyi kirendeltség.

LEGUJABB

Ujabb támadás híre

Bécs, július 20. Bécsben ma az a hír terjedt el, hogy Észak-Vas megyében a határ mentén magyar felkelők újra támadást intéztek az osztrák védőrség ellen. A hírt még hivatalosan nem erősítették meg.

Városi közgyűlés

Tegnap délelőtt 12 órakor a városháza kistanácstermében *Miskolczy Lajos* főispán elnöklete alatt teljes tanácsülés volt. Az ülés tárgysorozatán ugyanazok az ügyek szerepeltek, melyeket a gazdasági és a jog és pénzügyi bizottságok már le tárgyaltak s melyekről a *Hajdúföld* július 20. és 21. számában számolt be részletesen.

Ma délelőtt 9 órai kezdettel Debrecen város törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlést tart a városháza közgyűlési termében, melyen tizenhat ügy kerül tárgyalásra. Legfontosabbak: a haszonbérfelemelés megállapítása tárgyában tett tanácsai előterjesztés, előterjesztés az iránt, hogy a gáz és villamosáram árak felemelésére a városi tanács hatalmaztassék fel, a folyamatban lévő burkolási munkálatok költségei fedezésére nyújtandó póthitel kérdése, az ohattelekházi bérleményen leégett gazdasági épületek újjáépítése, a Csokonai színház javítási költségei, a szennyvíztisztító telep létesítése tárgyában tartott versenytárgyalás eredménye, *Kalenda Loránt* városi mérnök részére engedélyezendő működési pótdíj kérdése.

A rendkívül fontos közgyűlés valószínűleg a késő déli órákig el fog tartani.

A nemzeti kisebbségek joga — szerb értelmezés szerint. Belgrádi híradás szerint a jugoszláv kormány rendeletet adott ki a választói névjegyzék újabb megállapításáról. Az újabb rendelet szerint a Jugoszláviában élő összes szlávok, tehát a letelepedett csehek, oroszok, ezek között mintegy 30 ezer főnyi Wangel csapatbeli is megkapják a választói jogosultságot. Ezzel szemben a magyarok és németek választójogát az új rendelet nagyon megszorítja.

Színház

Luxemburg grófja. Lehár hangulatos, színes dallamokban bővelkedő, dekoratíven hangszerelt muzsikájú operettjét ujtotta fel tegnap este a Csokonai-színház s a repriz minden jószándék ellenére már csak azért sem lehetett sikeres, mert a főszereplők némelyike modorosságának súlyával nyomta az együttest s ezzel féloldalra billentette az egész előadást. Pedig a rendezés lehetőleg igyekezett elsimítani az egyenetlenségeket és megadni a fesztelen operettjókedvet, a zenekart pedig *Müller Mátyás* erős keze fegyelmezte. Ennek ellenére is alig volt az együttesben néhány ép és egész figura s elsősorban az volt *Szigeti Jenő*. Szigetinek különben is erős érzéke van a groteszkumhoz s tegnap este rég látott tisztaságában engedte

hatni érdekes színészi egyéniségének ezt az oldalát.

Változatos, élénken burleszk és fizikai tulajdonságait okosan kihasználó alakítása a karrikatura nehéz vonalai mellett is jellegzetes és mértéktartó volt. *Heltay* egyszerű, de nagyon közvetlen eszközökkel formált figurája rokonszenvesen derűs és *Szalma* is széphangu *René*, bár kissé sulyos is. *Bródy Irén* éneklési játékbeli modorosságai a régiiek s *Kálmán Mancsi* sem tudja levetkezni kellemetlen affektációját.

Színház és mozgószínházak közleményei

Ma ismét a **Luxemburg grófja** kerül színre. A tegnapi előadáson elért hatalmas sikerben osztoztak a szereplők, élükön *Kálmán Mancival*, *Szalmával*, *Heltayval*, *Szigetivel*, *Bródyval*, *Egyeddel* és *Viraghatyval*. A mai előadás iránt is ismét élénk érdeklődés nyilvánult meg.

Két francia slágerfilm az Apollo-ban. Az 1001 éjszaka, színes *Pathé* film 6 felvonásban és *A jövődő fátyla*, párisi *Gaumont* film 5 felvonásban. Szombat és vasárnap lesz bemutatva.

Szaton fegyenc, amerikai kalandor történet kerül bemutatásra a *Me-teor* mozgóban vasárnap. Az előadások tiszta jövedelme a gyógyíthatatlan betegek irgalomháza javára fordítatik.

Sárka bosszu eimen szenzációs japán kalandor drámát mutat be ma és holnap az **Uránia**. Teljesen újszerű kiállítás, érdekes filmese, a japán műveltségi törekvéseket mutatja. Ezenkívül **Fatty a Strandon**, mulatózó amerikai burleszk. Felhívjuk a figyelmet erre a kiváló műsorra. Előadások 7, 9. Kedvezmény érvényes.

NAPIREND

1922
július 22 — Szombat

A Meteorológiai Intézet időjósolata:
Tulnyomóan száraz, meleg idő várható.

Prot.: *Mária Magdolna*
Kath.: *Mária Magdolna*.

Közművelődési könyvtár nyitva d. e. 8-tól este 8-ig.

Csokonai-színház este nyolc órai kezdettel „Luxemburg grófja”.

Nyári színpad este 9 órakor a Magyar Házban.

Debrecen város közgyűlése d. e. 9 órakor a városházán.

Pécsi BTC—DMTK barátságos focibármérkőzés d. u. 6 órakor a diószegi uti vasutas pályán.

Gépolaj, hengerolaj

gépzsír, benzin, petróleum, székérkenőcs

legjobb minőségben

Csanak József KRT.

Piacz-u. 51. Telefon 70.

Vértessy Testvérek

gépjavító műhely, autó garázs
HATVAN-UTCA 53. SZÁM
Telefon Interurbán 934 műhelynél
979 lakosnál

Mindennemű gépjavítást, vaseszterga munkát, Autogénhegesztést, Magánjáró gépalakítást, Malomfelszerelést vállal. Berautók minden időben megrendelhetők

SPORT

A Muzs kerületi ülése. Nagy részvétlenség jellemezte az uszósport fellendítése ügyében összehívott ülést. Ilyenképpen ne csodálkozzanak sem az egyesületek, sem pedig az uszósport barátai, ha augusztus 14-15. vidéki kongresszuson ismét s most már végérvényesen elveszik Debrecenről a kerület székhelyét. A kerület életében csak dr. Lang Sándor elnök dolgozik, propagál, azonban a kerület tisztikara a nemtörődömséget vallja magának. Álljanak félre azok, akik szabályszerűen nem képesek másnemű elfoglaltságuk miatt dolgozni s adják át helyüket más agilisabb sportkedvelőknek.

Izgalom a futball parlamentben. Tegnap este tartotta az MLSz keleti kerülete rendkívüli közgyűlést, mely parázs hangulatot teremtett. Öt helybe- és öt vidéki egyesület képviseltette magát a nagyszámú tisztikaron kívül. Napirend előtt határozatot hoz a közgyűlés, miszerint a felszólalások 5 perccel tovább nem tarthatók. Azonban ezt a megállapodást az izzó hangulat sűrűn lökte. A DKASE napirend előtt megadott felszólalásában terjedelmesen fejtegette séremit, melyre igen sok válasz, személyes kérdés következett, miközben Krómy Károly dr. elnök kijelentette, hogy ha így folytatódik, kénytelen lesz az ülést feloszlatni.

Jóna Kálmán átvéve az elnöklélt, Krómy Károlynak adta meg a szót, miközben Nánássy-nak egy indítványa került az előrség elé, melyben a napirend előtti Kerekes és Zimányi felszólalásait tette a tárgysorozat végére. Itt kötött a felfojtott hangulat, melynek eredménye a DKASE és DTE még pár tisztikar kivonulásával végződött. Majd a bennmaradt képviselők megkezdtek a napirend lepegetését.

Kerekes indítványát adta elő, mely a bajnoki mérkőzés másképp való beosztására irányult, a közgyűlés azonban a régi rendszert tartotta meg.

Úráná leköszönt Kerekes alelnök, a Pécsre áthelyezett Vadkerti titkár helyére megválasztja Müller László DKASE és Horváth Mihály DVSC tagokat.

Miskolci Vasutas SC—DKASE mérkőzés lesz vasárnap délután az úgútőteri sportpályán, amely iránt napról napra nagyobb érdeklődés nyilvánul meg. Az érdeklődés érthető, mert a MVSC az északi kerület tavalyi bajnokcsapata s az idén is sorozatos győzelmeket aratott. Legutóbb cseh megszállott területen a fővárost elsőosztályú csapatokat verő kassai csapatokat győzte le. Öt játékos. Mikorai, Lutterán stb. állandó tagja az északi válogatott csapatnak. A mérkőzés fél 6 órakor kezdődik.

Pécsi Bőrgyár Torna Club—DMTK Érdekes mérkőzés kerül ma, szombaton délután fél hat órai kezdettel eldöntésre. A pécsi kerület legerősebb csapata játsza le első mérkőzését a megerősödött DMTK csapatával. A mérkőzés rendkívül érdekessé igérkezik. Két egyenlő erős csapat küzdelme lesz a győzelemért. A mérkőzés a Diószegi-úti vasutas pályán lesz. Eőzőleg a DMTK fiatal atléta gárdája mutatja be tudását, majd az atletika hívei is megtalálhatják szombaton délután a maguk szórakozását. A footballmérkőzés bírja Weinreb Dezső lesz.

Jazzband zenekar hangversenye Szerafin harmester vezetése mellett minden este új műsorral a Royal kávéház teraszán. ::

LEGSZEBBEN
fest, mos, tisztít
gonolier, plissé, tenisz, krém és selyemruhákat
Libády Andor
HUNGÁRIA gőzmosó kelme és ruhafestő vegytisztító vállalat
Debreczen, Péterfia 4.

A tőzsde
Magyar korona: 35.

A mai tőzsdélet igen szilárdan indult mert a koronát Zürichben ma újból alacsonyabbra értékelték. A szilárd irányzat az értékpapírhoz 1—2 érték kivételével mindvégig szilárd maradt. A külispiac az arbitrage papírok igen szilárdak voltak.

A valutapiac a 35 pontra való süllyedése következtében igen szilárdan indult. A spekuláció az árfolyamokat jelentősen a paritás felé hajtotta. Elénk üzlet volt dollárban, márkában, szokolban, leiben, amelyek közül különösen a lei szenzációs árnyesésre tett szert és 108 felé emelkedett.

Budapesti zárlat

Magyar hitel 272, Osztrák hitel 175, angol-Magyar 750, Leszámitoló bank 795, Magyar—Ólasz 315, Jelz hitelbank 250, Északi bank 630, Salgó 15100, Rómamurányi 4225, Közúti 1770, Déli vasút 3350, Államvasút 17000, Keresk. bank 8000, Általános takaréksz. 1500, Pesti hazai 26700, Borsod-miskolci 4950, Concordia 3325, Budapesti gőz. 8050, Gizella 2600, Hungária 6475, Viktória 14300, Beocsini 13400, Kohó 14250, Általános községi 36600, Urikányi 15100, Adria 18300, Atlantic 3175, Levente 23800, Trust 3200, Gans-Danubius 131000, Ganz villamos 23000, Lipták 500, Magy. acél 4125, Schlick 1620, Wörner 785, Brassói 8400, Izzó 11800, Spodium 1835, Hazai faterm. 2550, Klotild 4275, Erdő 800, Násici 17500, Neuschl. Licht 495, Orsz. fa 1300, Telefon 6900.

Valuták

Napoleon 6075—6125, Angol font 6925 6975, Dollár 1540—560, Francia frank 12725—12775, Márka 306—316, Lira 6975—7025, Osztrák kor. 3 95—4 15, Rubel 2950—3050, Lei 1900—20, Szokol 3355—375, Svájci frank 298.50—29050, Korona dinár 1810—1830, Lengyel márka 23.50—24.50.

Devizák

Amsterdam 595—0, Koppenhága 323 00, —328 00, Krisztiania 247 00—252 00, London 6825—6875, Berlin 304 00—314 00, Milánó 67 75—68 25, Páris 127 75—128 25, Prága 3365—3385, Stockholm 399 00—4 04, Svájc 297 00—298 00, Bécs 390—410, Zágráb 457 50—460 50, Newyork 1435—1455, Varsó 28 00—29 00.

Zürichi zárlat

Berlin 100,00 Holland 202 75, Newyork 521, London 2323, Páris 4410, Milánó 2475 00, Brüsszel 4230, Prága 1160 00, Budapesti 35, Zágráb 152 50, Bukarest —, Varsó 8 00, Bécs 01 50, Osztrák, lebélyezett 17 és fél.

Nemesfémek piaca

Ma a nyugati fizető eszközök szilárd-ság következtében az ezüst fémek piaca is megszilárdult. Ezüst korona 120—6, forint 3300—25, 5 koronás 625—40. Az aranypiac kezdetben igen szilárd, zárlat felé elgyengült Napoleon 6125 250—6000, 20 koronás 6100—6200—6075.

Terménytőzsde.

Elénk kereslet és emelkedő árak mellett a terménytőzsde mai irányzata vég-eredményben tartott volt. Míthogy a kereslet csak alacsony árfolyamokon volt hajlandó vásárolni, az árutulajdonosok által követelt magas árakon csak elvétve fordult elő kötés. Az érdeklődés elsősorban a kenyérmagvak zab és árpa felé irányult. Hivatalos árak: Buza tiszavideki 6100—1500, fehérmegyei 6050—6100, pestmegyei 6050—6100, rozs 4900—4950, takarmány árpa 4900—5100, sörárpa 4900—5100, köles 2800—2825, zab 6000—6100, tengeri 5000—5200, repta 115—200, Korpa 3400—3500.

Sertésjelentés.

Szabadvásári maradvány 488 sertés, érkezett 273, eladott 160. Árak: Zsirtés fiatal nehéz 234—260 könnyű 146—233. Zártvásáron eladott 69, érkezett 124, eladott 41. Árak fiatal zehéz 280—62, fiatal könnyű 170—242.

Dollárt, ARANY, EZÜST pénzt, más idegen pénzt legdrágábban vesz **Simon Bankiroda** DEBRECZEN, Kossuth-u. 11. Idegen kifizetések legolcsóbban, T. 903.

Apró hirdetések. Apró hirdetés 10 szögig 15, aztán szavanként 1 50, vastag betűs szavak 3 K. Vasár és ünnepnapokon 10 szögig 20 korona. ::

Két teljeshálószoba egy ebédlőbutor és gyermekkoscsik eladók Szent Anna u. 44.	Mosott őseka rongyot vesz bármely mennyiségben lapunk kiadóhivatala	Barack lekvárnak és befőzni való fekete földi vásárteri állomás mellett Sesztina-u. 4. kilónként tetszőleges mennyiségben reggel 9-től 12 ig d. u. 3-tól este 8-ig kapható.
Eladó az Alsóajósán egy nyilas szőllő sok gyümölcsfákkal és egy nyilas pusztá föld ugyanott. Értekezni lehet özv. Böszörményi István-nál hatvan-utcai kislaló másnál. Trafik.	Allg hasznáit keményfa szekrény és ágyak jutányos áron eladók. Kállai, Boeskaai tér 5. sz.	Cserép 3—400 darab teljesen új (szováti) eladó. Garai-utca 26. szám.
Forgács István műórás Bádogos-u.	Figyelem! Figyelem! BADOGOS iparomat üzlethelyiség hiányában tovább folytatom Csokonai-utca 39. sz. alatt. RÓZSÁSY LÁSZLÓ bádogos mester.	Bélyeggyár és vésőintézet PAULÓ I. Baltványi-utca 22. Telefon 1585.

Lipesei Szőrmeház szőrmester SZŐRME MEGŐVŐ INTÉZET. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat Szőrme festést és kikészítést Speciál róka festést.

Uj üzlet!! DIÓSZEGI UTCA és NYIL-UTCA SAROK. :: MINDENFÉLE NYERSBŐRÖK, BEVÁLTÓHEYE.

Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Részv.-T.
Készít minden a sokszorosító iparba tartozó munkát, úgymint könyveket folyóiratokat, rovatos íveket, falragaszokat, levélpapírokat, borítékokat, gyász lapokat, eljegyzési és esküvői értesítéseket, névjegyeket, báli meghívókat
Debreczen, Piacz-u. 59. sz.

Darabos mész
oltott mész, cement, téglá, cserép, fedél-**száraz tűzifa,** porosz lemez, szén azonnali szállításra beszerezhető:
BARTHA fatelepén,
Ispotály-u. 3—c. Telefon 785.

ÓLMOT
keres megvételre lapunk kiadóhivatala Piacz-u. 59.

HORNYATSEKISTVÁN
üveg, porcellán háztartási cikkek kereskedése, ajánlja befőttes üvegeit minden kivite ben. Kész ablakok. Képkeregetés
Debreczen, Csapó-utca 1. sz.

Tanuló lányt
felvesz lapunk kiadóhivatala fizetéssel. Jelentkezni lehet a kiadóhivatalban.

Nehéz az élet,
jó ruhába járni gondot ad, **VÉGHEZ** olcsón beszerezni tessék menni, hol **kevésbé használt** finom férfi ruhák állandóan kaphatók.
Vár-utca 2. sz. (Zenével szemben)

Vasabroncs
kisebb vagy nagyobb mennyiségben kapható
Piacz-u. 59.

Hivjon meg
ha van aranya vagy ezüstje eladó a legtöbbet én fizetek érte
Kramer Simontfy utca 17.

Makulatur
5 kilogramos csomagonként kapható lapunk kiadóhivatalában. Kgr 34 K.

Lapkihordó asszonyok
felvételnek lapunk kiadóhivatalában Piac-u. 59.